

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นับแต่ปี พ.ศ. 2495 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น ในรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ฉบับที่ผ่านมาจนกระทั่งปี พ.ศ. 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีเจตนารมณ์ที่มุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจด้านการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้จากบทกำหนด หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 ซึ่งกำหนดว่า "รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณสุข โภค และสาธารณสุขการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น" (วุฒิสาร ตันไชย. 2546 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 14 มาตรา 281 บัญญัติไว้ว่า รัฐจะต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 283 บัญญัติไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัด และประเทศเป็นส่วนรวมด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงานได้โดยอิสระ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นให้จัดทำบริการสาธารณะได้โดยครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง ให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจ

หน้าที่และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ รวมทั้งกำหนดระบบตรวจสอบและประเมินผล โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนเท่ากัน เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญทางการเมือง เพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาการปกครองแบบประชาธิปไตย และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าได้ อนึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวด 14 ซึ่งการตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการบริหารประเทศ เพราะการกระจายอำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่นเปรียบเสมือนการกระจายอำนาจสู่ประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นองค์กรระดับรากหญ้าซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามกฎหมายก็ได้กำหนดภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเอาไว้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบลคู่ทุ่ง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 โดยยกฐานะจากสภาตำบลเมื่อ พุทธศักราช 2540 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2539 และ

ประกาศผลดังกล่าวได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52 ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 (องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง 2550 : 7)

หากพิจารณาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ที่ผ่านมายัง ไม่มีการประเมินว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับใด เนื่องจากมีการร้องเรียน/ร้องทุกข์ จากประชาชนในตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร อาทิ เช่น เรื่อง ขอบปรับปรุงถนน และของบประมาณในการขุดร่องระบายน้ำ – ท่อระบายน้ำ (องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง. 2550: 8-26) เมื่อเป็นเช่นนี้อาจทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง ได้ เพราะผู้บริหาร ไม่มีข้อมูลที่เป็นวิชาการแต่ละด้านว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับใด อาจทำให้ขาดแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมถึงการที่จะจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน ให้ดีที่สุดในที่สุดด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นประชาชนที่รับรู้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งและเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง ได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัย ต้องการทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ที่มีต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภายในตำบลในด้านต่าง ๆ ว่า จะสามารถพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจได้เพียงใด ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และทำให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งได้รับความพึงพอใจในการดำเนินงานอย่างที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธรที่มีอายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

- 4.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 4.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 4.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 4.2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 4.2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง สิ่งที่ถูกรู้หรือความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจและสิ่งที่เห็นและรู้เข้าใจนำไปสู่ข้อวินิจฉัยหรือความเชื่อที่แสดงออกตามที่เห็น รู้หรือคิด ของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดโยธธา
2. การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดโยธธา โดยพิจารณาตามลักษณะงานในหน้าที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2546 มาตรา 67 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
3. ด้านการจัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง จัดให้มีการสร้างถนนครบทุกสายครบในหมู่บ้าน การจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาดูแลถนนให้ใช้การ ได้คืออย่างสม่ำเสมอ จัดทำถนนให้มีการเทคอนกรีต หรือถนนลาดยางในเขต

10. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง ได้จัดประเพณีของท้องถิ่นตามเทศกาล เป็นประจำทุกปี ได้จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์การสืบทอดประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์และรณรงค์ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

11. ด้านปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคมอบหมายงานโดยโอนงบประมาณให้จัดการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นงานการเลือกตั้งที่ได้จัดให้มีคุณภาพ งานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด เป็นต้น

12. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เป็นผู้มิสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

13. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร สามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป